

Donar les gràcies

Molt sovint, dos verbs que tenen un mateix sentit, que són, per tant, sinònims, no són intercanviables en un context determinat perquè tenen un règim diferent. Dit d'una altra manera, perquè no tenen les mateixes exigències o les mateixes servituds quant als complements que els han d'acompanyar.

Aquest és el cas de verbs com regraciar i agrair que hem vist usats, ara de poc, alternant-se versions diferents d'un mateix text —potser traduït per dues mans diferents—, i als quals podriem afegir, a fi de completar el nostre comentari, el conjunt donar les gràcies, que podem considerar com una locució verbal.

Es cert que, com que regraciar té dos sentits o, més exactament, dues possibilitats sintàctiques diferents, pot alternar en alguns casos amb agrair: quan va acompanyat d'un complement directe que designa la cosa o objecte motiu de gratitud. Per ex.: Li regraccio (o li agreixo les seves atencions. Però si el complement directe de regraciar és una designació personal (aquell a qui s'expressa gratitud) no pot alternar ni amb agrair (que exigeix que el complement directe designi el favor o l'atenció) ni amb donar les gràcies (locució que exigeix un complement indirecte per a designar la persona a qui es tributa gratitud): El regraccio (per la seva atenció) i Li dono les gràcies (per la seva atenció).

En síntesi, hem exposat ja l'esquema complet. Expliquem, però, tot el que se'n desprèn. Com a cosa principal, que no podem usar el verb agrair sense completar-lo amb el complement directe que designa la cosa agraiada: «Us vaig agrair sincerament» és una oració incorrecta, per incompleta. És possible, en canvi, Us vaig donar les gràcies, que, facultativament, es pot completar amb un compl. circumstancial: per la vostra atenció. I només és possible substituir donar les gràcies per agrair, transformant aquest complement circumstancial en un de directe.

Es cert, també, que regraciar i donar les gràcies són intercanviables en una oració com Us regraccio (us dono les gràcies) cordialment. Però aquesta possibilitat és deguda al fet que el pronom us és ambivalent: és alhora complement directe (amb regraciar) i indirecte (amb donar les gràcies).

ALBERT JANE